

ศวก. 83
วันที่ 28 ก.พ. 62
เวลา 16.05

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส30735 กต
รับที่ : 52910/62.1 ชอ
วันที่ : 28 ก.พ. 62 เวลา : 16:03

ที่ พณ ๐๖๐๙/ ๕๓๒

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถ.นันทบุรี ต.บางกระสอ
อ.เมืองนนทบุรี จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ (IMG) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง
ณ สมาพันธรัฐสวิส

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่องผลการเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ (IMG) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ณ สมาพันธรัฐสวิส มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางสาวชุติมา บุญยประภัศร) เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ (Informal WTO Ministerial Gathering: IMG) ซึ่งจัดขึ้นต่อเนื่องกับการประชุม World Economic Forum (WEF) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ ณ เมืองดาวอส สมาพันธรัฐสวิส

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ผลการเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ (IMG) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ณ สมาพันธรัฐสวิส เข้าข่ายเรื่องที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓.สาระสำคัญ และข้อเท็จจริง

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสรุปสาระสำคัญของการประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ (IMG) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ การประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ (IMG) ซึ่งมีผู้แทนจากประเทศสมาชิก WTO ที่ได้รับเชิญ จำนวน ๓๒ ประเทศ เข้าร่วม

๓.๑.๑ ระบบการค้าพหุภาคีและการปฏิรูป WTO ที่ประชุมย้ำความสำคัญของระบบการค้าพหุภาคีโดยยึดถือกฎเกณฑ์ทางการค้าเป็นพื้นฐานสำคัญ (rule-based multilateral trading system) โดยไทยเน้นย้ำความสำคัญของ WTO และระบบการค้าพหุภาคี และเชื่อมั่นว่าระบบการค้าพหุภาคีที่มีประสิทธิภาพจะช่วยแก้ไขความตึงเครียด และประเด็นทางการค้า สนับสนุนให้ประเทศสมาชิกร่วมกันหาแนวทางปรับปรุงระบบการค้าพหุภาคีให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส ซึ่งประเด็นที่ไทยให้ความสำคัญ ได้แก่ (๑) การเร่งรัดการแต่งตั้งสมาชิกองค์กรอุทธรณ์ในตำแหน่งที่ว่างอยู่โดยเร็ว ควบคู่กับการหารือเพื่อแก้ไขข้อกัณฑ์ของสมาชิกเกี่ยวกับระบบการระงับข้อพิพาท (๒) การปรับปรุงกฎเกณฑ์ของ WTO และฟื้นฟูการเจรจา โดยเฉพาะการเจรจาเรื่องการเกษตร และการอุดหนุนประมง และ (๓) การเสริมสร้างความโปร่งใส และการปฏิบัติตามพันธกรณีในการแจ้งกฎระเบียบและมาตรการของประเทศสมาชิก (Notification) โดยคำนึงถึงข้อจำกัดด้านศักยภาพของประเทศสมาชิก WTO ในการแจ้ง Notification

นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกส่วนใหญ่ได้แสดงความพร้อมที่จะร่วมมือเพื่อปรับปรุงกลไกการทำงานของ WTO ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขอุปสรรคของระบบการค้าพหุภาคี และเรียกร้องให้สมาชิกมีส่วนร่วมใน

/การปฏิรูป...

การปฏิรูป WTO อย่างครอบคลุม โดยที่ประชุม ให้ความสำคัญใน ๓ ประเด็น ประกอบด้วย

(๑) การแก้ไขปัญหาการแต่งตั้งสมาชิกองค์กรอุทธรณ์ในตำแหน่งที่ว่างอยู่โดยเร็ว เพื่อป้องกันการหยุดชะงักขององค์กรอุทธรณ์ในสิ้นปี ๒๕๖๒

(๒) การปรับปรุงความโปร่งใสและการแจ้ง Notification โดยสหภาพยุโรปและญี่ปุ่น สนับสนุนให้ประเทศสมาชิก WTO ร่วมกันหารือข้อเสนอเรื่องดังกล่าว เพื่อให้สามารถหาข้อสรุปโดยเร็ว ทั้งนี้ สหภาพยุโรปเห็นว่าการแจ้ง Notification เป็นพันธกรณีภายใต้ WTO ที่ประเทศสมาชิกต้องปฏิบัติ โดยไม่เป็นการดำเนินการตามความสมัครใจ

(๓) การผลักดันการเจรจาในประเด็นคงค้างให้มีความคืบหน้า อาทิ การอุดหนุนประมงและเกษตร โดยคำนึงถึงความแตกต่างของระดับการพัฒนา การเสริมสร้างความสามารถทางการแข่งขันอย่างเท่าเทียม ตลอดจนความยืดหยุ่นในการเจรจา รวมทั้งการปรับปรุงกฎเกณฑ์ทางการค้าให้สอดคล้องกับสถานการณ์การค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน

ทั้งนี้ จีน ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป เห็นว่าควรหิยบยกประเด็นการปฏิรูป WTO ขึ้นหารือในระดับนโยบาย (political initiatives) อาทิ การประชุมผู้นำกลุ่ม G20 ซึ่งมีกำหนดจัดในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ ตลอดจนเรียกร้องให้ประเทศสมาชิก WTO มีความยืดหยุ่นในการเจรจามากขึ้น เพื่อผลักดันการหารือให้มีความคืบหน้าและมีข้อเสนอแนะอย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับข้อเสนอปรับปรุงหลักการปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่าง (Special and Differentiate Treatment) ที่มีการแบ่งประเภทของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งแอฟริกาใต้มีความกังวลว่า ข้อเสนอดังกล่าวจะส่งผลให้ประเทศในกลุ่มแอฟริกาใต้เสียสิทธิประโยชน์จากหลัก S&D

๓.๑.๒ ประเด็นการเจรจารอบโดฮา

(๑) การอุดหนุนประมง: ที่ประชุมเน้นย้ำถึงความสำคัญของการสรุปผลการเจรจาการอุดหนุนประมงภายในปี ๒๕๖๒ ตามมติที่ประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกสมัยสามัญครั้งที่ ๑๑ (MC11)

(๒) การเกษตร: ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ บราซิล อาร์เจนตินา และสหภาพยุโรป เห็นควรปรับปรุงกฎเกณฑ์การเกษตรให้มีความทันสมัย เพื่อตอบสนองต่อปัญหาของเกษตรกรในปัจจุบัน ขณะที่อินเดีย แอฟริกาใต้ อินโดนีเซีย จีน และกลุ่มประเทศแอฟริกา แคริบเบียนและแปซิฟิก (ACP) เน้นว่าการเจรจาควรเป็นไปตามบัญญัติและมติของรัฐมนตรี WTO ที่ผ่านมา โดยยึดหลักการให้ S&D เป็นสำคัญ และต้องขจัดความไม่เป็นธรรมของกฎเกณฑ์เกษตรซึ่งเกิดจากข้อสรุปการเจรจารอบโดฮา นอกจากนี้ เห็นว่าสมาชิกควรให้ความสำคัญสูงสุดกับการหาข้อสรุปเรื่องการเก็บสำรองสินค้าเกษตรเพื่อความมั่นคงทางอาหาร (public stockholding for food security)

๓.๑.๓ การเจรจาประเด็นใหม่

(๑) พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์: ที่ประชุมยินดีกับประเทศสมาชิก WTO จำนวน ๗๖ ประเทศ อาทิ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ออสเตรเลีย บราซิล แคนาดา สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา รวมทั้งประเทศสมาชิกอาเซียน ๖ ประเทศ ได้แก่ เมียนมา สปป.ลาว สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน และไทย ที่ได้ร่วมประกาศแถลงการณ์ร่วมการเริ่มเจรจาจัดทำความตกลงพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ภายใต้ WTO (Joint Statement on E - Commerce) โดย จีน เสนอให้กระบวนการเจรจาเป็นไปอย่างครอบคลุมและเปิดกว้าง รวมทั้งสนับสนุนให้เสริมสร้างศักยภาพและสาธารณูปโภคในประเทศกำลังพัฒนาและ LDCs เช่น เข้าถึงอินเทอร์เน็ต และบริการที่เกี่ยวข้อง เช่น e-payment ตลอดจนมุ่งหวังให้ผลการเจรจามีความสมดุลและเหมาะสม โดยคำนึงถึงความแตกต่างของพัฒนาการด้านเทคโนโลยี

(๒) การอำนวยความสะดวกทางการลงทุน: โคลอมเบีย สนับสนุนให้ประเทศสมาชิก WTO ที่สนใจเข้าร่วมการหารือเกี่ยวกับการจัดทำกฎเกณฑ์การอำนวยความสะดวกทางการลงทุน โดยในปี ๒๕๖๑ ได้มีการหารืออย่างไม่เป็นทางการระหว่างประเทศที่สนใจ อาทิ จีน บราซิลและชิลี เพื่อสำรวจหลักเกณฑ์และการดำเนินงานเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการลงทุนภายใต้ WTO

๓.๒ การประชุม WEF รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้เข้าร่วมรับฟังการแลกเปลี่ยนความรู้และข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในหัวข้อ ดังนี้

๓.๒.๑ Globalization ๔.๐: China's Role in the Future of Global Commerce ที่ประชุมหารือเกี่ยวกับพัฒนาการของเศรษฐกิจโลกและบทบาทของจีน โดยที่ผ่านมา จีนเป็นแหล่งการผลิตและส่งออกสินค้าไปยังตลาดโลก แต่ปัจจุบัน จีนเป็นตลาดขนาดใหญ่และมีความต้องการตลาดสูง จึงเป็นโอกาสทางการตลาดของสินค้าหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ ทั้งนี้ จีนจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นที่อาจกระทบต่อเศรษฐกิจ อาทิ ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน ความมั่นคงด้านสาธารณสุข รวมถึงปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้

๓.๒.๒ Food System innovation : Toward New Leadership Agenda for Action ที่ประชุมหารือเกี่ยวกับความร่วมมือเพื่อปฏิรูประบบอาหาร (food systems transformation) ระดับโลก ผ่านการเป็นหุ้นส่วน /partnership)...

(partnership) และการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ รวมถึงการหารือเกี่ยวกับการสนับสนุนนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีอาหารเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับในห่วงโซ่มูลค่าอาหาร การปรับปรุงการเข้าถึงอาหารของชุมชนที่ขาดแคลน ตลอดจนการกำหนดนโยบายและความร่วมมือระหว่างหลายภาคส่วนเพื่อยกระดับนวัตกรรมด้านอาหาร ซึ่งเป็นประเด็นที่สอดคล้องกับนโยบายในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรเพื่อความมั่นคงทางอาหารของไทย

๓.๓ การหารือทวิภาคีของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

๓.๓.๑ การหารือกับรองอธิบดีสำนักงานเกษตรแห่งสมาพันธ์รัฐสวิส (Mr. Adrian Aebi)

รองอธิบดีสำนักงานเกษตรฯ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระบบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ (๑) มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่จัดทำโดยภาครัฐ และ (๒) มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่จัดทำและรับรองโดยภาคเอกชน ซึ่งสูงกว่ามาตรฐานของภาครัฐ และสินค้าที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานนี้ จะมีตรารับรอง ปัจจุบัน มีผู้จัดทำมาตรฐานภาคเอกชน ๒ รายหลัก ได้แก่ BioSuisse และ Demeter โดยใบรับรองมาตรฐานทั้ง ๒ ระบบมีอายุ ๑ ปี

สำหรับการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ ไทยสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลหรือผลการศึกษา ตลอดจนจัดจ้าง Research Institute of Organic Agriculture (FIBL) ให้ศึกษาแนวทางการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ของไทย รวมทั้งพิจารณาใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนเกษตรกรรายเล็กและรายย่อย

นอกจากนี้ รองอธิบดีสำนักงานเกษตรฯ แจ้งว่าสวิตเซอร์แลนด์มีการจัดทำ Equivalence Arrangements กับสหรัฐฯ แคนาดา ญี่ปุ่น และ EU โดยสวิตเซอร์แลนด์และคู่ภาคีจะยอมรับกฎระเบียบ กระบวนการตรวจสอบ และตรารับรองผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ระหว่างกัน ในกรณีของไทย สามารถพิจารณาจัดทำ Equivalence Arrangement กับสวิตเซอร์แลนด์เช่นกัน หรือหากได้รับการรับรองผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์โดย EU แล้ว จะทำให้ง่ายต่อการได้รับการรับรองในสวิตเซอร์แลนด์

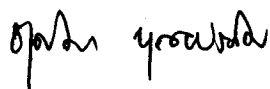
๓.๓.๒ การหารือกับประธานกรรมการบริหารภูมิภาคเอเชียของบริษัทเนสท์เล่ (Mr. Chris Johnson) โดยไทยได้เชิญชวนให้บริษัทเนสท์เล่เข้ามาขยายการลงทุนในไทยในสาขาที่ใช้วัตถุดิบเพื่อพัฒนาสินค้าทางเลือกเพื่อสุขภาพหรืออาหารจากพืช โดยใช้ข้าวเป็นวัตถุดิบทดแทนผลิตภัณฑ์นม อาทิ ผลิตภัณฑ์ครีมเทียม ซึ่งปัจจุบันบริษัทเนสท์เล่ใช้วัตถุดิบจากพืชหลายชนิด อาทิ อัลมอนต์ และมะพร้าว ทั้งนี้ หากใช้ข้าวไทยเป็นวัตถุดิบ จะช่วยดึงดูดผู้บริโภคในภูมิภาคเอเชียซึ่งบริโภคข้าวเป็นหลักได้มากขึ้น ไทยจะสนับสนุนให้มีการจับคู่ธุรกิจกับผู้ประกอบการ SME ไทยที่มีศักยภาพและความพร้อม เพื่อส่งเสริมการผลิตอาหารจากพืช โดยใช้ข้าวของไทยซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทั่วถึง

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบผลการเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีองค์การการค้าโลกอย่างไม่เป็นทางการ (IMG) และการประชุมที่เกี่ยวข้อง ณ สมาพันธ์รัฐสวิส

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุติมา บุญยประภัศร)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักอเมริกา แอฟริกาและองค์การระหว่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๔๘๖

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๑๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ wto.dtn@gmail.com